

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2015/0356 van 16 juni 2015
in de zaak 1314/0036/A/2/0028

In zake: de vzw **NATUURPUNT**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Gwijde VERMEIRE
kantoor houdende te 9000 Gent, Voskenslaan 301
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **ANTWERPEN**

vertegenwoordigd door:
mevrouw Ellen VAN MEENSEL

verwerende partij

Tussenkomende partij: de nv **H. ESSERS LOGISTICS COMPANY**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Stijn VERBIST en Pieter THOMAES
kantoor houdende te 2000 Antwerpen, Graaf van Hoornestraat 51
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 9 september 2013, strekt tot de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 4 juli 2013.

De deputatie heeft de administratieve beroepen van de verzoekende partij en een belanghebbende derde tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen van 5 april 2013 ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De deputatie heeft aan de tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het ontbossen van een terrein.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 2610 Antwerpen (Wilrijk), Fotografielaan zn en met als kadastrale omschrijving afdeling 44, sectie D, nummers 155 A en 108 W.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomenende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 3 februari 2015, waar de vordering tot vernietiging werd verdaagd naar de openbare terechtzitting van 19 mei 2015 om de partijen standpunt te laten innemen over de ambtshalve vraag van de Kamervoorzitter, gesteld ter zitting: is het beroep al dan niet ontvankelijk ingesteld, gelet op het administratief beroep van Natuurpunt Zuidrand Antwerpen en het door de vzw Natuurpunt bij de Raad ingediend beroep, en heeft de vzw al dan niet haar recht verzaakt om bij de Raad beroep in te stellen door geen administratief beroep bij de verwerende partij in te dienen?

De partijen zijn uitgenodigd voor de openbare terechtzitting van 19 mei 2015, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Hilde LIEVENS heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Gwijde VERMEIRE die verschijnt voor de verzoekende partij, mevrouw Ellen VAN MEENSEL die verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Pieter THOMAES die verschijnt voor de tussenkomenende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de VCRO en van het Procedurebesluit hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

De nv H. ESSERS LOGISTICS COMPANY verzoekt met een aangetekende brief van 23 november 2013 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de tweede kamer heeft met een beschikking van 11 maart 2014 de tussenkomenende partij toegelaten om in de debatten tussen te komen.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig werd ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

IV. FEITEN

Op 25 februari 2013 (datum van de verklaring van volledigheid) dient de tussenkomenende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor een ontbossing om een industrieterrein bouwrijp te maken.

Het project bestaat uit twee zones voor ontbossing: zone A en zone B. Op zone A werd een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden verleend door het college van burgemeester en schepenen voor het bouwen van een distributiemagazijn, een kantoorgebouw en een bovengrondse parking. Hiertegen werd beroep aangetekend bij de verwerende partij, maar er werd geen beroep ingesteld bij de Raad.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgestelde gewestplan 'Antwerpen' deels gelegen in parkgebied en deels in industriegebied.

De percelen zijn eveneens gelegen binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen', vastgesteld met een besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2009.

De percelen zijn gelegen binnen de grenzen van het op 29 april 2005 goedgekeurd bijzonder plan van aanleg 'Fotografielaan', meer bepaald in een zone voor industrie. Ze zijn niet gelegen binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Op 11 februari 2013 wordt een ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een project-MER verleend door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie.

De VMM brengt op 23 januari 2013 een ongunstig advies uit over de ontbossing van zone A en B en de ontwikkeling van projectzone A. Op 8 maart 2013 brengt de VMM een voorwaardelijk gunstig advies uit over de ontwikkeling van projectzone A.

De provinciale dienst Integraal Waterbeleid brengt op 11 maart 2013 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Onroerend Erfgoed brengt op 20 maart 2013 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 14 maart 2013 een ongunstig advies uit, doch overweegt een aanpassing van het boscompensatievoorstel. Op basis van een aangepast compensatievoorstel brengt het Agentschap voor Natuur en Bos op 26 maart 2013 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen verleent op 5 april 2013 een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden aan de tussenkomende partij.

NATUURPUNT ZUIDRAND ANTWERPEN tekent tegen deze beslissing op 6 mei 2013 administratief beroep aan bij de verwerende partij. Een belanghebbende derde tekent op 8 mei 2013 ook administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 27 juni 2013 om dit beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden.

Na de hoorzitting van 2 juli 2013 beslist de verwerende partij op 4 juli 2013 om het beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“
...

Voorliggende aanvraag heeft louter betrekking op de ontbossing. Het Bosdecreet is hier van toepassing. Om te kunnen ontbossen geldt de compensatieplicht.

De te compenseren oppervlakte bedraagt - na bijstelling voor de deelzone A (1,74ha) - 34.944m².

In casu werd door het Agentschap voor Natuur en Bos een compensatievoorstel aangepast en goedgekeurd onder de vorm van een compenserende bebossing (31.900m²) en een aanvullende bosbehoudsbijdrage voor de resterende boscompensatie (6.027,12 euro). Het goedgekeurd compensatievoorstel en het daarbij door het Agentschap goedgekeurde plan dienen van rechtswege als vergunningsvoorwaarden opgelegd te worden, conform artikel 4.2.19, §1 van de Vlaamse Codex. De volgende voorwaarden in het kader van artikel 90bis van het Bosdecreet moeten in de stedenbouwkundige vergunning worden opgenomen:

- De te ontbossen oppervlakte bedraagt maximaal 17,472m² (deelzone A). Deze oppervlakte valt niet meer onder het toepassingsgebied van het Bosdecreet. De resterende bosoppervlakte moet effectief als bos behouden blijven. Bijkomende kappingen in deze zone kunnen maar uitgevoerd worden mits machtiging door het Agentschap voor Natuur en Bos.*
- Het plan goedgekeurd door het Agentschap voor Natuur en Bos dient deel uit te maken van de stedenbouwkundige vergunning.*
- De vergunning wordt verleend op grond van art. 90bis 15, derde lid, van het Bosdecreet en onder de voorwaarden zoals opgenomen in het hierbij gevoegde compensatieformulier met nummer COMP/13/0083/AN.*
- De bosbehoudsbijdrage van 6.027,12 euro dient binnen de 4 maanden, vanaf de datum waarop gebruik mag gemaakt worden van deze vergunning, gestort worden op het rekeningnummer van het Agentschap voor Natuur en Bos.*
- De compenserende bebossing over een oppervlakte van 31.900m² dient uitgevoerd te worden binnen de 2 jaar vanaf de datum waarop gebruik mag gemaakt worden van deze vergunning en meldt de uitvoering ervan aan het Agentschap voor Natuur en Bos.*

Voor de resterende bosoppervlakte van deelzone B (3,79ha) is het Bosdecreet nog steeds van toepassing zolang hier geen stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing is afgeleverd.

Vanuit de zorgplicht van het Natuurdecreet (Integratiebeginsel cfr. art. 16 etc.) dient de aanvraag onderworpen te worden aan de natuurtoets.

De effecten op fauna en flora werden onderzocht tijdens de procedure tot verzoek tot ontheffing van voor de ontbossing en de ontwikkeling van projectzone A (met gelijktijdig ingediende aanvraag).

Voor het ontbossen van het volledige projectgebied (A+B>5ha) werd in eerste instantie ongunstig advies gegeven door het Agentschap voor Natuur en Bos. Dit advies werd bijgesteld tot voorwaardelijk gunstig na het uitsluiten van deelzone B voor de ontbossing, omdat hiervoor nog geen project voorzien is. De noodzaak tot ontbossing voor deelzone A in functie van de realisatie van de bestemming industriegebied is aangetoond.

Gelet op de aanwezigheid van vleermuizen en nestplaatsen voor vogels is volgens het Agentschap een schoontijd wenselijk. Door het Agentschap werd bij het advies een nota bijgevoegd met 'richtlijnen voor het kappen van bomen in relatie tot vleermuizen', evenals het voorstel tot inrichting als vleermuizenbunker met akkoord van de aanvrager. Deze milderende maatregelen uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos worden in het kader van de natuurzorgplicht als voorwaarden bij de vergunning opgelegd:

- de aanwezige bakstenen overbrugging wordt behouden en ingericht als vleermuizenkelder, conform het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos;*
- de compenserende bosoppervlakte wordt verminderd ter hoogte van de bestaande vijver, conform het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos;*

- *het beplantingsplan voor de te compenseren bebossing wordt aangepast, conform het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos.*

Watertoets:

Volgens artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te zijn aan de watertoets. Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan de kenmerken van het watersysteem, aan de doelstellingen en beginselen van artikel 5, 6 en 7 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het (deel)bekkenbeheerplan.

Bij nazicht van de Vlaamse kaart met de overstromingsgevoelige gebieden, blijkt het perceel niet gelegen te zijn in een effectief of mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

Het rooien van bomen moet aanzien worden als vegetatiewijziging voor zover het gaat om een stuk bos. Voor vegetatiewijziging is er een specifieke watertoetsrichtlijn opgemaakt, die echter niet relevant is indien het gaat om lijnvormige elementen (rijen bomen) of individuele bomen. Bomen die onderdeel uitmaken van lijnvormige elementen in hellende gebieden of langsheen waterlopen hebben erosiewerende, ecologische en landschappelijke waarden. Het wortelgestel van bomen draagt bij tot de versterking van bermen en oevers. Het verwijderen van natuurlijke vegetatie en bomen verhoogt de erosiegevoeligheid van de bodem en grachtkanten en kan zo mogelijk een negatieve invloed uitoefenen op de waterhuishouding.

De richtlijn vegetatiewijziging hoeft niet te worden toegepast voor percelen die worden bebouwd of verhard naar aanleiding van een verkavelingsaanvraag of een bouwaanvraag, omdat dergelijke ingrepen reeds behandeld worden in andere richtlijnen. Dit is het geval voor projectzone A, waarvoor gelijktijdig een aanvraag voor het bouwen van een magazijn, een kantoorgebouw en de aanleg van een bovengrondse parkeerplaats werd ingediend.

Het mogelijk schadelijke effect van de aanvraag op de waterhuishouding werd onderzocht door de Vlaamse Milieumaatschappij, eveneens in het kader van de procedure tot verzoek tot ontheffing van de MER-plicht voor de ontbossing en de ontwikkeling van projectzone A (gelijktijdig ingediende aanvraag).

Voor het ontbossen van het volledige projectgebied ($A+B>5ha$) werd in eerste instantie ongunstig advies gegeven door de Vlaamse Milieumaatschappij.

Met betrekking tot de ontwikkeling van projectzone A verleende de Vlaamse Milieumaatschappij op 8 maart 2013 echter een voorwaardelijk gunstig advies voor het domein grondwater. Ook de Dienst Integraal Waterbeleid van de Provincie Antwerpen verleende met betrekking tot de ontwikkeling van projectzone A op 11 maart 2013 een voorwaardelijk gunstig advies. De voorwaarden uit beide adviezen met betrekking tot projectzone A dienen stipt te worden nageleefd.

Project-MER:

Voor de aanvraag is een verzoek tot ontheffing van de MER-plicht ingediend. De Dienst Milieueffectrapportage heeft op 11 februari 2013 beslist dat de opmaak van een MER niet noodzakelijk is.

De aanvraag dient getoetst op de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening. De overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld aan de hand van

aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen. Het aangevraagde werd met inachtneming van al deze aspecten onderzocht. Hierna wordt dieper ingegaan op de voor de aanvraag noodzakelijke of relevante elementen.

Bij de beoordeling van het aangevraagde is rekening gehouden met de in de omgeving bestaande toestand.

De aanvraag is, zoals hierboven aangehaald, in overeenstemming met de bestemming en voorschriften van het bijzonder plan van aanleg.

Allereerst wordt geoordeeld dat de aanvraag kadert in de doelstelling van het BPA, namelijk de bundeling van bedrijvigheid langs de Fotografielaan en de bundeling van parkgebied Klaverblad. Hierbij werden industriegebied en parkgebied omgewisseld: de Klaverbladdreef kreeg bestemming parkgebied en het parkgebied (het bos) langs de Fotografielaan kreeg bestemming als industriegebied.

Bij de opmaak ervan werd immers gesteld dat het parkgebied ter hoogte van de Fotografielaan volledig ingesloten ligt in industriegebied. Dit parkgebied heeft door het feit dat het helemaal geïsoleerd ligt slechts een geringe groen- en natuurfunctie voor de omgeving. Het gebied is integraal door industriegebied omringd. De Klaverbladdreef ter hoogte van het kasteel Klaverblad wordt zelf vrij hard geconfronteerd met het industriegebied. De grens van het industriegebied ligt aan de Klaverbladdreef. Indien het industriegebied volledig wordt ingevuld, worden de natuurwaarde en landschappelijke kwaliteiten van de dreef en zijn omgeving sterk aangetast.

Door de omwisseling van het industriegebied met het parkgebied wordt een oplossing geboden voor deze conflicten. Tevens wordt een verdere versnippering van het groen zo tegen gegaan en het achterliggende bedrijventerrein kan meteen landschappelijk-visueel worden gebufferd.

Ook het boscompensatievoorstel, onderzocht en gunstig beoordeeld door het Agentschap voor Natuur en Bos, kadert in de doelstelling van het BPA, namelijk het minimaal integraal herbestemmen van het bestaande parkgebied aan de Fotografielaan. Dit compensatievoorstel wordt als voorwaarde aan de vergunning gekoppeld. De te compenseren oppervlakte is dubbel zo groot als de te ontbossen oppervlakte. De percelen waarop de compensatie plaatsvindt zullen als een groene bufferende strook aansluiten op de Klaverbladdreef, tussen het Klaverbladbos en de industriezone.

Vervolgens wordt geoordeeld dat er voor projectzone B nog geen concrete projecten zijn. Het is dan ook niet aangewezen om deze projectzone (3,63ha) reeds te ontbossen. Dit zou immers impliceren dat er een braakliggende terrein wordt gecreëerd, waar op korte (en misschien zelfs middellange) termijn geen projecten worden gerealiseerd. Het is daarentegen wenselijk dat projectzone B de hoedanigheid van bos behoudt zolang er geen concrete projecten zijn, wat voor projectzone A wel het geval is. Het voorstel van het Agentschap voor Natuur en Bos om projectzone B uit de vergunning te sluiten wordt om die reden bijgetreden, evenals de milderende maatregelen met betrekking tot het kappen in relatie tot vleermuizen.

Tenslotte wordt geoordeeld dat de impact van het project werd onderzocht tijdens de procedure tot verzoek tot ontheffing van de MER-plicht voor het ontbossingsproject. De

Dienst Milieueffectrapportage heeft op 11 februari 2013 immers beslist dat de opmaak van een MER niet noodzakelijk was omdat alle relevante disciplines, die mogelijke effecten kunnen ondervinden ten gevolge van het project, werden behandeld in het verzoek tot ontheffing. Het betreft de disciplines fauna, flora, mens en mobiliteit, bodem en grondwater, geluid en trillingen, lucht en tenslotte licht. De ontheffingsvraag bevatte voldoende informatie om het aspect milieu een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming.

Algemene conclusie:

De aanvraag is in overeenstemming met de decretale en reglementaire bepalingen, mits het advies van de Vlaamse Milieumaatschappij dd. 8 maart 2013 en de Dienst Integraal Waterbeleid dd. 11 maart 2013 strikt worden nageleefd en mits het aangepast en goedgekeurd compensatievoorstel van het Agentschap voor Natuur en Bos en het daarbij door het Agentschap goedgekeurde plan in het kader van art. 90bis van het Bosdecreet als vergunningsvoorwaarde worden opgelegd.

De aanvraag kan vanuit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening worden aanvaard mits naleven van de voorwaarden van het Agentschap voor Natuur en Bos:

- projectzone B uit de vergunning wordt geschrapt;*
- de aanwezige bakstenen overbrugging wordt behouden en ingericht als vleermuizenkelder, conform het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos;*
- de compenserende bosoppervlakte verminderd wordt ter hoogte van de bestaande vijver, conform het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos;*
- het beplantingsplan voor de te compenseren bebossing wordt aangepast, conform het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos*

...

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Op de zitting van 3 februari 2015 doet de verwerende partij afstand van de exceptie betreffende de tijdigheid.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.

De kamervoorzitter stelt op de zitting van 3 februari 2015 ambtshalve de vraag of het beroep al dan niet ontvankelijk is, gelet op het door Natuurpunt Zuidrand Antwerpen ingediend administratief beroep en het door de vzw Natuurpunt bij de Raad ingediend beroep, en of de vzw aan haar vorderingsrecht niet heeft verzaakt door geen administratief beroep in te dienen.

2.

In een aanvullende nota stelt de verzoekende partij dat het administratief beroep op naam van Natuurpunt Zuidrand Antwerpen moet worden geacht te zijn ingediend door de vzw Natuurpunt. De vraag naar de eventuele ontvankelijkheid van het administratief beroep staat volgens haar

hier niet ter discussie want hierdoor zouden de grenzen van het wettigheidsdebat op ongeoorloofde wijze worden uitgebreid.

De verzoekende partij stelt dat Natuurpunt Zuidrand Antwerpen een zonder rechtspersoonlijkheid opererende geleding is van de vzw Natuurpunt en dat de vereniging wordt gedragen door vrijwilligers. De verzoekende partij stelt dat de lokale afdelingen gericht zijn op het verwezenlijken van de doelstellingen van de vzw Natuurpunt en dat de gecoördineerde statuten bij het beroep werden gevoegd. Zij verwijst naar het feit dat de verwerende partij het beroep van de Natuurpunt Zuidrand Antwerpen ontvankelijk heeft verklaard. Hieruit blijkt volgens haar voldoende dat het de vzw Natuurpunt niet kon verweten worden dat zij een voor haar nadelige vergunningsbeslissing niet zou hebben bestreden.

De verzoekende partij stelt verder dat de vereiste van evenredigheid tussen het materieel en territoriaal actieterrein en de draagwijdte van de bestreden beslissing niet wordt opgelegd door de VCRO of een andere wettelijke bepaling. De verzoekende partij verwijst naar het doorgedreven beleid dat Natuurpunt en haar geledingen voeren omtrent de ruimtelijk bedreigde bossen, hetgeen net de precedentswaarde is of het bovenlokaal belang nodig om een verzoek tot vernietiging in te kunnen dienen bij de Raad. De precedentswaarde vindt zijn oorsprong volgens de verzoekende partij in de vraag of een bos in industriegebied zomaar als zonevreemd kan worden bestempeld en absoluut ondergeschikt aan de realisatie van de bestemming. De verzoekende partij wijst op de concrete negatieve gevolgen van het project en bevestigt het belang van het Ferrarisbos als essentiële natuurverbinding.

Tot slot verwijst de verzoekende partij naar het Verdrag van Aarhus en de project-MER-richtlijn van 13 december 2011 die een principiële toegang voor milieuverenigingen waarborgen. Het feit dat de mogelijkheid is voorzien om eerst de bestuursrechtelijke procedures te doorlopen, betekent volgens de verzoekende partij niet dat deze procedures per se moeten doorlopen zijn door de organisatie die naar de rechter stapt. De verzoekende partij stelt dat een zekere mildheid toepasselijk is omdat minstens een geleding van de vzw Natuurpunt van de bestuursrechtelijke beroepsmogelijkheid gebruik heeft gemaakt. De rechtspraak van het Hof van Justitie stelt dat strenge ontvankelijkheidsvereisten strijdig zijn met de bedoeling van de verdragspartijen.

3.

De verwerende partij stelt dat het administratief beroep werd ingediend door “Natuurpunt, Zuidrand Antwerpen, p/a Erlend Hansen, Verbindingsstraat 42, 2650 Edegem” en dat haar activiteiten het “district Wijlrijk en de gemeenten Edegem en Hove” omvatten. Het beroep bij de Raad werd ingesteld door “Vzw Natuurpunt, Vereniging voor Natuurbehoud in Vlaanderen, met maatschappelijke zetel Coxiestraat 11 2800 Mechelen”. De verwerende partij stelt dat de vzw Natuurpunt geen beroep heeft ingesteld bij de deputatie en aldus geacht wordt verzaakt te hebben aan haar recht om zich tot de Raad te wenden.

Verder stelt de verwerende partij dat de verzoekende partij niet aantoonde dat zij haar activiteiten uitoefent binnen de regio waar de bestreden beslissing zal worden uitgevoerd.

4.

De tussenkomende partij stelt in haar aanvullende nota dat zij zich aansluit bij de argumentatie van de verwerende partij. De tussenkomende partij stelt dat ook het administratief beroep van Natuurpunt Zuidrand Antwerpen manifest onontvankelijk was omdat deze lokale geleding geen procesbekwaamheid had.

Beoordeling door de Raad

1.

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat het administratief beroep werd ingediend door “Natuurpunt Zuidrand Antwerpen”, ondertekend door Hugo WAETERSCHOOT (voorzitter) en Erlend HANSEN (secretaris), met als adres Verbindingsstraat 42, 2650 Edegem.

Het kan niet worden betwist dat het beroep bij de Raad werd ingediend door “de Vereniging zonder Winstoogmerk Natuurpunt, Vereniging voor Natuurbehoud in Vlaanderen, KBO 0434364713, met maatschappelijke zetel aan de Coxiestraat 11 te 2800 Mechelen”. Het beroep bij de Raad wordt NIET ingesteld door “Natuurpunt Zuidrand Antwerpen”.

De Raad stelt vast dat het administratief beroep en het beroep bij de Raad niet werden ingesteld door dezelfde entiteit.

De verzoekende partij kan niet gevolgd worden waar zij stelt dat, aangezien Natuurpunt Zuidrand Antwerpen een geleding is van de verzoekende partij, de verzoekende partij in extenso dus ook het beroep bij de deputatie heeft ingesteld. Nergens in het administratief beroepsschrift wordt melding gemaakt van de vzw Natuurpunt zelf. Er wordt immers niet enkel verwezen naar een andere naam (Natuurpunt Zuidrand Antwerpen) en een ander adres, maar er wordt ook gewezen op haar specifieke activiteiten in het district Wilrijk en de gemeenten Edegem en Hove. Het administratief beroepsschrift wordt ondertekend door de voorzitter en de secretaris van Natuurpunt Zuidrand Antwerpen.

Het administratief beroepsverzoekschrift verwijst concreet naar (opgesomde) collectieve belangen van Natuurpunt Zuidrand Antwerpen die door de in eerste administratieve aanleg verleende vergunning geschaad zouden worden. Met name stelt Natuurpunt Zuidrand Antwerpen in het beroepsschrift dat zij *“daarom in deze zaak op(treedt) als belanghebbende van de collectieve belangen die door deze beslissing bedreigd of geschaad worden en als procesbekwame vereniging. De afdeling vertegenwoordigt meer dan 1300 gezinnen”*. Het louter verwijzen naar het feit dat Natuurpunt Zuidrand Antwerpen een afdeling is van de vzw Natuurpunt en het bijbrengen van de statuten van verschillende vzw's doet geen afbreuk aan de vaststelling dat uit de bewoordingen van het beroepsschrift blijkt dat het administratief beroep enkel wordt ingesteld door Natuurpunt Zuidrand Antwerpen.

Het volledig administratief beroepsschrift bevat argumenten van Natuurpunt Zuidrand Antwerpen met betrekking tot diens belangen, zonder enige verwijzing naar de belangen van de verzoekende partij zelf. Er wordt enkel gesteld dat Natuurpunt Zuidrand Antwerpen een afdeling is van de vzw Natuurpunt, zonder verdere uitleg hierover.

In het verzoekschrift bij de Raad wordt daarentegen enkel gesproken over de belangen van de verzoekende partij en wordt niet verwezen naar de lokale afdeling Natuurpunt Zuidrand Antwerpen.

Artikel 4.8.11, §1, in fine VCRO bepaalt dat de belanghebbende aan wie kan worden verweten dat hij een voor hem nadelige vergunningsbeslissing niet heeft bestreden door middel van het daartoe openstaande georganiseerd administratief beroep bij de deputatie, wordt geacht te hebben verzaakt aan zijn recht om zich tot de Raad te wenden.

Het staat vast dat de verzoekende partij geen administratief beroep heeft ingesteld bij de verwerende partij en dat zij daarom geacht wordt te hebben verzaakt aan haar recht om zich tot de Raad te wenden.

2.

De verzoekende partij stelt in haar aanvullende nota dat Natuurpunt Zuidrand Antwerpen een geleding is van de vzw Natuurpunt en dat dit blijkt uit haar statuten. Uit de statuten blijkt echter enkel dat de vereniging “interne geledingen” kan “oprichten of erkennen” en dat de lokale afdelingen *“beogen... de werken tot stand te brengen gericht op het verwezenlijken van de doelstellingen”*. Uit de statuten blijkt dus dat de vzw Natuurpunt de lokale afdeling Natuurpunt Zuidrand Antwerpen mocht oprichten, maar niet dat de vzw Natuurpunt en de lokale afdeling eenzelfde rechtspersoon of entiteit zijn, noch dat de vzw Natuurpunt in rechte mag optreden na een administratief beroep van een lokale geleding.

Het is immers niet zo dat indien een geleding van een vzw beslist om administratief beroep in te dienen, de vzw zelf gerechtigd zou zijn om de procedure bij de Raad verder te zetten in eigen naam. De statuten van de vzw voorzien dit niet.

Uit de statuten blijkt ook niet dat de verzoekende partij een volmacht heeft om in rechte op te treden voor Natuurpunt Zuidrand Antwerpen. Uit artikel 14 van de statuten blijkt enkel dat de verzoekende partij volmacht krijgt om in rechte op te treden voor de verenigingen Natuurpunt Beheer vzw, Natuurpunt Studie vzw en de instelling natuurpunt Educatie vzw.

Ook stelt artikel 10 van de statuten van de verzoekende partij dat *“het reglement bepaalt de voorwaarden waaronder de verenigingsgeledingen de vereniging kunnen verzoeken rechtshandelingen te stellen”*. Dit “reglement” wordt echter niet bijgebracht. Bovendien blijkt uit het beroepsschrift niet dat Natuurpunt Zuidrand Antwerpen aan de verzoekende partij heeft gevraagd om het administratief beroep in te stellen, maar enkel dat Natuurpunt Zuidrand Antwerpen zelf beroep heeft ingesteld.

Uit het administratief dossier blijkt bovendien dat Natuurpunt Zuidrand Antwerpen enkel de statuten van de vzw Natuurpunt Educatie en van de vzw Natuurpunt Beheer bijbracht. De statuten van de vzw Natuurpunt zelf zijn niet bijgebracht.

De verzoekende partij stelt in haar aanvullende nota dat de kopie van de statuten in het administratief dossier onvolledig was en brengt de volledige statuten bij. Uit deze stukken blijkt dat de verzoekende partij meent dat zij bij de verwerende partij zowel de statuten bijbracht van de verzoekende partij zelf als die van de vzw Natuurpunt Beheer, de vzw Natuurpunt Educatie en de vzw Natuurpunt Studie. Uit het bijbrengen van al deze statuten van verschillende vzw's blijkt echter niet dat de verzoekende partij zelf administratief beroep heeft ingesteld. Het volstaat niet om de statuten bij te brengen van vier verschillende vzw's met verschillende ondernemingsnummers, zodat niet duidelijk is welke vereniging precies wordt bedoeld, om dan te stellen dat het de vzw Natuurpunt zelf is geweest die het administratief beroep heeft ingesteld.

Het feit dat de afdelingen gericht zijn op het verwezenlijken van dezelfde doelstellingen als de verzoekende partij, doet geen afbreuk aan bovenstaande vaststellingen. Ook het feit dat het bos dat voorwerp uitmaakt van de aanvraag, volgens de verzoekende partij, een precedentswaarde heeft en een essentiële natuurverbinding uitmaakt, doet ook geen afbreuk aan bovenstaande vaststellingen.

3.

De verzoekende partij verwijst nog naar het verdrag van Aarhus en de project-MER-richtlijn en stelt dat de voorziene mogelijkheid om alle bestuursrechtelijke procedures te doorlopen vooraleer toegang te krijgen tot een rechterlijke instantie nog niet wil zeggen dat deze voormelde bestuursrechtelijke procedures per se moeten doorlopen zijn door de organisatie die naar de rechter stapt.

De Raad stelt vast dat dit haaks op de vorige argumentatie van de verzoekende partij staat. Immers beweert de verzoekende partij eerst dat Natuurpunt Zuidrand Antwerpen een geleding is van de vzw en dat hieruit volgt dat de vzw Natuurpunt administratief beroep heeft ingesteld, om daarna te stellen dat uit het Verdrag van Aarhus niet per se moet worden afgeleid dat de bestuursrechtelijke procedures moeten doorlopen zijn door de organisatie die naar de rechter stapt en zij hiermee lijkt te bedoelen dat het administratief beroep en het beroep bij de Raad door onderscheiden partijen ingediend zijn.

Artikel 9, 2 van het Verdrag van Aarhus stelt:

“2. Elke Partij waarborgt, binnen het kader van haar nationale wetgeving, dat leden van het betrokken publiek

a. die een voldoende belang hebben dan wel

b. stellen dat inbreuk is gemaakt op een recht, wanneer het bestuursprocesrecht van een Partij dit als voorwaarde stelt, toegang hebben tot een herzieningsprocedure voor een rechterlijke instantie en/of een ander bij wet ingesteld onafhankelijk en onpartijdig orgaan, om de materiële en formele rechtmatigheid te bestrijden van enig besluit, handelen of nalaten vallend onder de bepalingen van artikel 6 en, wanneer het nationale recht hierin voorziet en onverminderd het navolgende derde lid, andere relevante bepalingen van dit Verdrag.

Wat een voldoende belang en een inbreuk op een recht vormt wordt vastgesteld in overeenstemming met de eisen van nationaal recht en strokend met het doel aan het betrokken publiek binnen het toepassingsgebied van dit Verdrag ruim toegang tot de rechter te verschaffen. Hiertoe wordt het belang van elke niet-gouvernementele organisatie die voldoet aan de in artikel 2, vijfde lid, gestelde eisen voldoende geacht in de zin van het voorgaande onderdeel a. Dergelijke organisaties worden tevens geacht rechten te hebben waarop inbreuk kan worden gemaakt in de zin van het voorgaande onderdeel b.

De bepalingen van dit tweede lid sluiten niet de mogelijkheid uit van een herzieningsprocedure voor een bestuursrechtelijke instantie en laten onverlet de eis van het uitputten van de bestuursrechtelijke beroepsgang alvorens over te gaan tot rechterlijke herzieningsprocedures, wanneer die eis bestaat naar nationaal recht.”

De vaststelling dat een niet-gouvernementele organisatie conform de bepalingen van dit verdrag gebeurlijk geacht kan worden een voldoende belang te hebben, impliceert niet dat een dergelijke organisatie niet meer dient te voldoen aan de gestelde voorwaarden van artikel 4.8.11, §1, in fine VCRO dat stelt dat de belanghebbende aan wie kan worden verweten dat hij een voor hem nadelige vergunningsbeslissing niet heeft bestreden door middel van het daartoe openstaande georganiseerd administratief beroep bij de deputatie, wordt geacht te hebben verzaakt aan zijn recht om zich tot de Raad te wenden. Het feit dat in het Verdrag van Aarhus wordt voorzien dat niet-gouvernementele organisaties geacht worden een belang te hebben om toegang te krijgen tot de rechter, wil niet zeggen dat deze toegang onbeperkt is.

De verzoekende partij toont niet aan dat de beperking van dit recht op toegang tot de rechter op grond van artikel 4.8.11, §1 in fine VCRO onredelijk is of dat de voorwaarde in strijd is met de bepalingen van het verdrag. Bovendien voorziet het Verdrag uitdrukkelijk dat de decreetgever kan eisen dat de bestuursrechtelijke beroepsgang moet worden uitgeput vooraleer men toegang krijgt tot de rechter. Uit het Verdrag volgt niet dat een vzw na het administratief beroep van haar “geleding”, op ontvankelijke wijze beroep kan aantekenen bij de Raad.

4.

De tussenkomende partij stelt nog dat ook het administratief beroep onontvankelijk is omdat Natuurpunt Zuidrand Antwerpen een feitelijke vereniging is, zonder de vereiste procesbekwaamheid. In haar nota bij de verwerende partij stelde de tussenkomende partij reeds dat “Natuurpunt Zuidrand Antwerpen” niet over enige rechtspersoonlijkheid beschikt en dat het administratief beroep moest worden afgewezen als onontvankelijk. De bestreden beslissing verklaart het beroep van “Natuurpunt Zuidrand Antwerpen” ontvankelijk.

Een onderzoek van deze argumentatie zou de Raad noodzaken tot een onderzoek van de wettigheid van de bestreden beslissing in de mate dat het administratief beroep van de genoemde partijen ontvankelijk werd bevonden. Het onderzoek van dit wettigheidsbezwaar breidt de grenzen van het wettigheidsdebat uit, terwijl een tussenkomst in een beroep voor de Raad niet de aanleiding daartoe kan zijn.

5.

De andere excepties, opgeworpen door de verwerende partij en de tussenkomende partij omtrent het gebrek aan belang, dienen niet verder te worden onderzocht.

Het beroep van de vzw NATUURPUNT is onontvankelijk.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de nv H. ESSERS LOGISTICS COMPANY is ontvankelijk.
2. Het beroep is onontvankelijk.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 16 juni 2015, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, tweede kamer, samengesteld uit:

Hilde LIEVENS, voorzitter van de tweede kamer,
met bijstand van
Ingrid VAN AKEN, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier, De voorzitter van de tweede kamer,

Ingrid VAN AKEN

Hilde LIEVENS